

1

Můj táta umřel za tak legračních okolností, že si za to od jedněch novin vysloužil Darwinovu cenu. Což není žádná skutečná cena, ale spíš vtip. Dostávají ji jedinci, co umřou tak hloupě, že se to počítá jako služba lidstvu. Jejich DNA se prostě sama vyřadí z genofondu populace. Ovšem nejvtipnější na tom bylo, že zatímco všichni z toho měli bžundu, nikoho ani nenapadlo, že na nějaké vyřazování už je dávno pozdě. Já už přece žil.

Když se to stalo, bylo mi dvanáct a byla středa odpoledne. Středy jsem míval rád, protože jsme ve škole končili dřív a táta mě bral na pláž. Chvilí listoval novinami, pak zapadl do jednoho z plážových barů a já mezitím surfoval. Toho dne ale bylo tou dobou už všechno špatně. Celé odpoledne jsme dřepěli na zahradě a ve stínu gumovníků pracovali na tátově nejnovějším projektu.

„Bude to super, spolu v jedné škole, uvidíš. Budem se vídat na chodbách,“ naklonil se ke mně táta, to odpoledne už nejmíň potřetí. Ochranné brýle měl zvednuté nad čelo, takže mu vlasy trčely jako dikobrazí ostny.

„Hm,“ přitakal jsem, ale myslel jsem si svoje. Nadšený jsem z toho nebyl. Tajně jsem doufal, že k tomu nakonec nedojde, ale bylo mi jasné, že moje zbožná přání nemůžou fungovat donekonečna.

„Hotovo. Všechno připraveno na testovací výbuch,“ řekl táta pyšně.

Před několika týdny to byla raketa z topenářských trubek, která měla demonstrovat sílu tlaku nebo co. Trůnila na odpalovací rampě na trávníku, pak udělala takový naštvaný pisklavý zvuk jako papiňák, ručička tlakoměru poskočila vpravo, něco ruplo a raketa syčivě odletěla rovnou do plotu. Připadalo mi, že každý z tátových experimentů má za cíl vyhodit něco do povětří. Zpravidla to odnesl náš plot.

„O co, Jesse, že tohle jste ve škole ještě nedělali.“

„Už jsem ti říkal, že jo. Asi v pátý třídě. V zemáku.“

V očích se mu objevil stín pochybnosti, ale mávl rukou.

„No dobře, ale to byl určitě čajíček proti tomu, co chystám dneska. Z tohohle si sedneš na zadek.“

Odpoledne jsme vzali připravené chemikálie a smíchali je v jedné z těch velkých skleněných mis, co používala máma k zadělávání těsta na mé narozeninové dorty. Bunsenův kahan jsme sice neměli, ale táta na to vyzrál a někde vystrachal kempingový vaříč. Teď už ale nic z toho nebylo vidět, všechno zakrýval obří model hory vyrobený z kartónu, kancelářského papíru a lepidla na tapety. V noci ho táta natřel a já musel uznat, že to modelu jen prospělo. Abyste rozuměli: už se aspoň dalo poznat, co to má být – sopka.

„Jasně že možná nebudu učit zrovna vás. Ale jestli jo, tak to bude pecka, ne?“

Před pár měsíci dal táta výpověď v práci a teď skládal rekvalifikační zkoušky na učitele. Aprobace fyzika a chemie, protože z továrny, kde předtím pracoval, trochu něco věděl o různých chemikáliích. Prohlásil, že chce v životě konečně dělat něco

užitečného. Což jsem myslím celkem chápal. Občas jsem se stavil u něj v práci, kde to vypadalo, jako když strčí do jedné velké haly všechna mrňata od nás ze školy, jen o dost starší. Ale stejně jsem z toho neměl dobrý pocit. Asi jsem se bál, jak budou reagovat mí kamarádi, až se táta objeví před katedrou. Možná to cítil. A proto ty chemické hokusy.

„Nad tímhle se budou tví kamarádíckové tetelit blahem, to ti garantuju,“ ujišťoval mě. „Žádné trapné pokusy, co předvádí ten váš... Jak že se jmenuje? Carter? Žádná nudná pšoukání v baňkách. Chemie musí mít grády, prvky se srazí a – prásk!“ Názorně to předvedl a nalil litr něčeho vazkého a červeného do hrdla sopky a vytáhl závlačku. Nejspíš láva.

„Takže jestli jsi dával pozor, asi víš, co se teď děje uvnitř modelu. Jaká reakce tam probíhá? Vnímáš mě, Jesse?“

Bylo mi všelijak. Nechtěl jsem ho povzbuzovat, abych nevyvolal dojem, že mě to zajímá. Ale na druhou stranu: když si to tu odbudeme rychle, stihnu to na pláž ještě před svačinou. Navíc jsem se docela bavil představou, jak příchod mého táty nabourá nudný stereotyp chemických pokusů ve školní laborce. Co nabourá, rozmetá! A to doslova.

„No, je tam prachový... prachový zinek...“

„Práškový, Jesse. Práškový zinek zchlazený vodou. Mikrokuličky zinku mají větší plochu než zinek v plátcích.“

Přikývl jsem. Odjakživa jsme měli garáž plnou nejrůznějších krámů, zbytků čehokoli, s čím kdy táta pracoval.

„A když ho smícháš s kyselinou chlorovodíkovou, který třeba- vý plyn získáš?“

Už mi to říkal mockrát. Nejlíp udělám, když mu to prostě zopakuju.

„Vodík.“

„Výborně. A vodík naši řízenou explozi trochu povzbudí.“
Uchechl se, ale náhle se zarazil.

„Ve škole tam sypete kypřicí prášek, vid’?“ pohlédl na mě s depektem. „Myslím, když vám to Carter předváděl posledně. Je to tak? To se klidně vsadím. Tak si piš, že tady žádný kypřicí prášek neuvidíš. Tady se hraje s mnohem větší silou.“ Přátelsky model poplácal, zatímco já na něj jen nehnutě zíral.

Sopka ležela na kusu igelitu, na výšku měla asi metr, jen o málo víc než zahradní stolek opodál.

„Myslím, že máme hotovo. Chceš si to zapálit, Jesse?“

S nadšením jsem to ten den nehodlal přehánět. Vzpomněl jsem si, jak skvělé jsou dnes odpoledne vlny a že v nich nejsem.

„Ani ne.“

Strašně se snažil, aby to na sobě nedal znát, ale já viděl, jak ho to raniло. Tolik práce jsme s tím měli. Hlavně on.

„Tak jo, připrav mobil. Postav se trochu dál, začni natáčet a já to zapálím.“

Poslechl jsem ho a ustupoval tak dlouho, dokud si táta nebyl jistý, že budu mít v záběru celý výbuch. Kdybych tušil, jak slavné to video bude, asi bych se víc snažil, aby se mi netřásla ruka.

„Takhle?“ slyšel jsem později na nahrávce svůj hlas. Zněl pištivě a tence. Pohrdavě.

Na displeji jsem viděl, jak se táta pitvorně šklebí a kleká si na zem. Po straně sopky jsme nechali díru, abychom mohli zapálit hořák. Sáhł dovnitř, a když se pokoušel otevřít přívod plynu, zkrabatil čelo. Bylo vidět, že něco není v pořádku.

„Hergotfix, já tam...“

„Co se děje?“

„Mám moc velkou ruku, nedosáhne na ventil. Pojď sem, Jesse, a pomoz mi.“

Vrátil jsem se k němu, podal mu mobil a strčil ruku do díry. Prsty jsem nahmatal uzávěr, malé vroubkované kolečko po straně vaříče.

„Máš to? Dosáhl na to? Neotvírej to úplně, jen na čtvrt kolečka. Plynu je potřeba jen trochu, jinak nám to tu opravdu vylítne do vzduchu.“ Při tom pomyšlení se uchechtl.

Když jsem kolečkem otáčel, cítil jsem, jak mi klouby prstů kloužou po skle mísy. Kdybych dával víc pozor, možná bych si všiml, že je něco špatně, že jsem kolečkem otočil moc, ale nepoznal jsem to. Vytáhl jsem ruku.

„Můžeš,“ řekl jsem a couval s nastaveným mobilem zpět na místo.

Zvedl zapalovač a snažil se zažehnout dlouhou krbovou sirku. Přestože tolik nefoukalo, oheň pořád zhasínal a sirka ne a ne chytit. Táta vztekle zamručel. Nakonec pokrčil rameny a vstrčil do otvoru celou ruku i se zapalovačem.

„Připravený?“

Zatvářil jsem se neutrálně.

„Jo, jdeme na to,“ přikývl jsem.

Asi jste uhodli, že to nešlo úplně podle plánu. Táta chtěl předvést takzvanou havajskou erupci, které se taky říká ohnivá fontána, protože při ní do vzduchu vystřeluje žhavá láva jako při ohňostroji. Jenže s těmihle fontánami člověk ví, na čem je. Jméno mají podle sopek na Havaji, ke kterým autobusy sváží turisty, co to pak zblízka sledují jako nějakou laserovou atrakci. Táta měl ovšem vzhledem k množství plynu co do činění s mnohem živelnější fontánou. Spíš to bylo něco jako puma. Ostatně i některé

sopky občas vybuchují. A člověk neví dne ani hodiny. Říkal jsem vám, že jsme se o tom učili v zeměpisu.

Každopádně, ať už měl táta za lubem cokoli, neměl ani čas vytáhnout ruku z díry, když celá ta šaškárna vyletěla do vzduchu.

Nebýt té skleněné mísy, mohl z toho vyváznout jen s utrženou rukou. Jenže mísa nebyla určená ani na pečení v troubě, natož na domácí pyrotechnické pokusy. Rozpadla se a z epicentra vyletěly obrovské rozeklané střepy. Jeden dolétl až ke mně a zapíchl se do jednoho z gumovníků. Další jsme později našli vepředu na dvorku, musel předtím proletět okny garáže. Většina se jich ale tak daleko nedostala, protože do cesty se jim postavil tátův hrudník. Úplně ho prošpikovaly. Bílé tílko měl v tu ránu celé rudé. Některé střepy v tátovi uvízly, jiné jím prošly, jako by byl z tvarohu. Samozřejmě jsem to všechno natáčel. Mobil jsem vypnul, až když jsem měl uprostřed záběru tátu, jak se láme v pase, umírá a v náruči má tu svou pitomou lepenkovou sopku.

2

Sanitku zavolal soused. Ten s rozbitým plotem. Musel slyšet výbuch, protože nakoukl do zahrady dírou po zděném sloupku a v ruce držel zahradnické nůžky. Vtom spatřil tátu, jak leží na zemi v takové spoustě krve, že jí snad v jedné lidské bytosti ani tolik není. Jasně že polovina té rudé břčky vůbec nebyla krev, ale obarvený olej z tátovy umělé lávy. Soused upustil nůžky, takže mu skoro propíchny nohu, a zařval: „Co to kurva je?“

* * *

Policisti tvrdili, že to video nechali zveřejnit, aby národ viděl, jak jsou domácí chemické pokusy nebezpečné, jako by to byl problém, se kterým se potýkají denně. Což je nesmysl. Zveřejnili ho proto, že si někdo od nich uvědomil, jaká je to senzace, anebo je někdo podmázl. Možná obojí. Nahrávku jsem viděl z nemocniční postele, kam mě potom položili. Ne proto, že by mě něco bolelo, ale pro případ šoku nebo tak něco. Moderátoři zpráv se děsně snažili, aby udrželi vážnou tvář, ale moc jim to nešlo. V televizi záznam nikdy nepřešli celý, člověk jen viděl, jak se táta naparuje, pak byl slyšet můj kňouravý hlas, jak ho pobízím, načež se ozval výbuch a režie to utnula.

Protože to vysílali úplně všude, všechny noviny z toho přetiskly screenshoty. Na titulních stranách se skvěly obrovské fotky sklánějícího se táty. Novináři se nějak dostali k mým školním fotkám a ukazovali i mě. Pár dní se o nehodě psalo jako o obrovské tragédii, ale pak dostal táta od jedněch novin tu Darwinovu cenu a od té chvíle si z toho dělal legraci víceméně každý.

* * *

Na pohřeb jsem jel rovnou z nemocnice. Novináři nás sledovali až na hřbitov, pak stáli za stromy a pořád něco fotili. Bylo to, jako když umře nějaká celebrita. Jako by táta byl rocková hvězda, a ne největší blb v celém Queenslandu. Možná v celé Austrálii. Kněz se po nich pořád ohlížel a vrhal na ně zlostné pohledy, jako že tam nemají co dělat. Ale všichni ostatní se tvářili, že teď se sice možná nesmějí, ale každý musí uznat, že hloupěji táta odejít nemohl.

Když jsme přijeli domů, novináře jsme měli i před vraty. Tábořili tam, jako by u nás měli zůstat věčně. Nikdy později jsme o tom nemluvili, ale vždycky jsem si myslel, že právě proto máma nakonec rozhodla, že se odstěhujeme. Nejen kvůli novinářům, prostě tak celkově. Nic zajímavějšího se u nás v ulici nikdy nestalo a máma měla dojem, že od teď si ji budou všichni navždy pamatovat jako vdovu po magorovi, co se vyhodil do vzduchu při nácvičku školního pokusu. Takže to, co následovalo, bylo vlastně úplně to nejdivnější. Když jsem o týden později přišel ze školy, máma mi řekla, abych si sbalil věci, a večer už jsme seděli v letadle do Londýna. Měli jsme bydlet u nějakých příbuzných z její strany, které jsem nikdy předtím neviděl. Vždycky jsem si

myslel, že se jedná jen o nějakou vzdálenou přízeň, se kterou si člověk maximálně vyměňuje vánoční pohlednice, ale nikdy ji nenavštíví. To jsem se tedy spletl.

Do rodné Austrálie už jsme se nikdy nevrátili. Máma prodala dům a z utržených peněz koupila rekreační areál na pobřeží středního Walesu. Tím Walesem samozřejmě myslím trapný venkovský zapadákov nalevo od Anglie, ne *náš* Nový Jižní Wales. Ten kraj nemá ani z půlky takovou úroveň jako Sydney. Nečekám, že to budete chápat víc, než jsem to tehdy chápal já. Jenže když je člověku dvanáct, nikdo se s ním o těchhle věcech moc neradí. Když je člověku dvanáct a právě mu vylítl do vzduchu táta, o ničem nediskutuje. Prostě dělá, co mu řeknou.

3

Když zazvonil zvonek, Natálie skoro vyskočila. Pohlédla na hodinky, které si předtím sundala a položila na opěrku křesla. Nejistý pocit, který v ní narůstal celé odpoledne, byl pryč. Vystřídal ho... Hm, vlastně ani nevěděla. Asi úleva, možná lehká tréma. Čekala ho dřív. Rozhodně doufala, že dorazí dřív. Už si začínala představovat různé druhy dopravních nehod, dálniční skrumáže, ze kterých není úniku, ať už člověk řídí, jak chce dobře. Tak už je doma. Konečně dorazil. Usmála se, odložila eseje svých studentů a pomyslela na víno v lednici a na večeři v troubě. Nic světoborného, ale na to, aby mu ukázala, jak je ráda, že je zpátky, to stačí. I přes tu hádku předtím. K opravování písemek už se dnes večer asi nevrátí. Ale pak jí úsměv zamrzl na rtech. Jestli je to Jim, proč zvoní, proč prostě nejde dál? Že by ztratil klíče?

Návštěvník se tak tiskl k mléčnému sklu vchodových dveří, že ho Natálie poznala, ještě než otevřela. Úsměv se jí na rty nevrátil. Znovu ji přepadla tíseň a spolu s ní neurčitá podrážděnost. Hlavou jí blesklo, že by mohla předstírat, že není doma, ale v tuhle roční dobu se stmívalo rychle a v bytě už se svítilo. A tak se zhluboka nadechla, narovнала záda a otevřela dveře. Žena za nimi měla v ruce plastovou krabičku na svačinu, plnou čehosi zeleňého a tekutého, a pod paží nadvakrát složený dámský časopis.

„Jé, nezlob se,“ protáhla Natáliina tchyně obličej a nesnažila se to nijak skrývat. „Myslela jsem, že to je Jim.“

„Ahoj, Lindo. To já taky,“ opáčila Natálie.

„On není doma?“ natahovala Linda krk a snažila se nahlédnout snaše za záda, jako by jejím slovům moc nevěřila.

„Ne, ještě nedorazil,“ odpověděla Natálie, ale už nedodala, že se tak může každou chvíli stát. „On ti neříkal, že bude pár dní pryč?“ zeptala se a přemýšlela, jestli by jí prošlo, kdyby Lindu nepozvala dál.

„Jistěže říkal, zlato,“ odpověděla Linda. Obvykle s Natálií jednala, jako když se mluví s poněkud pomalejším dítětem. „Ale slíbil, že mi odveze tu pračku.“

Natálie se přistihla, že na tchyni hledí s otevřenou pusou, ta ale pokračovala: „Do sběrného dvora. Myslím tu starou. Zítra mi přivezou novou a stará by mi překážela.“

Natálie o tom chvíli přemýšlela.

„Hm, takže se ještě nevrátil,“ zopakovala nakonec.

Následovalo tchynino hluboké povzdechnutí a další pokus nahlédnout Natálii za záda. *Co takhle provést u nás domovní prohlídku?* napadlo Natálii, ale nahlas neřekla nic. Jim si takovými řečmi matku dobíral každou chvíli, ale od něj to znělo jako vtip. Když s tím párkrát přišla Natálie, vyznělo to mnohem kousavěji.

„Chodit takhle pozdě, to není Jimův styl, vid’?“

Natálie se už už nadechovala, že něco řekne, ale zase slova polkla. Chodit pozdě byl přesně Jimův styl. A teď je to tu nanovo. I když se předtím pohádali. I když si pak volali a během hovoru se udobřili. I když jí slíbil, že až se vrátí, vynahradí jí to.

„Možná je zasekaná dálnice,“ nadhodila, protože nic z toho nechtěla rozebírat s jeho matkou.

„V neděli večer?“ podivila se Linda, jako kdyby v neděli večer nikdo nikam nejezdil. „Zkoušelás mu volat na tu prťavou... věc?“

„Na mobil? Má vybitou baterii. Mluvila jsem s ním v pátek, volal mi z budky. Říkal, že si ho nemá kde nabít.“

Linda se zatvářila, jako by šlo o něco extrémně technického, co je nad její chápání, a pak mávla rukou.

„Tak to jo. Bohužel se nemůžu zdržet dlouho. Víš co? Nechám mu to v kuchyni. Zbyla mi nějaká polívka, tuhle on má rád.“

Linda proklouzla kolem Natálie šikovným blafákem: naznačila výpad po levé straně a elegantně se prosmýkla vpravo. Než se Natálie nadála, už stála v kuchyni a lila vodu do konvice. Natálie se ještě jednou rozhlédla po venku: nikde ani noha, okna naproti zatažená pestrobarevnými záclonami. Bylo jí jasné, že osud společného večera teď závisí na tom, podaří-li se jí vyprovodit Lindu dřív, než se vrátí Jim.

„Příště si ten mobil laskavě nabij, milánku,“ zamumlala do ticha ulice a zavřela dveře.

* * *

Už to bylo skoro půl roku, co Lindin manžel – Jimův táta a Natáliin tchán – předčasně zesnul. Linda to nesla těžce. Z relativně nevměšujících se příbuzných se stala ustaraná maminka, která se několikrát týdně zjevila bez ohlášení přede dveřmi. Trochu připomínala karikaturu tchýně z nekonečných seriálů, které tak ráda sledovala. Jim Natálii prosil, aby byla trpělivá; až se dá máma znovu dohromady, stáhne se, říkal. Jenže Jima to neobtěžovalo, ten skoro nebyl doma.

„Asi na něj chvíli počkám. Když už jsem tady,“ prohlásila Linda. Natálie konvice na čaj nepoužívala, ale Linda jim jednu koupila, takže přesně věděla, kde ji mají uloženou. Konvice už byla omytá a naplněná vodou, a zatímco v ní klokotala, oplachovala Linda už jednou umyté hrnky, které vzala z odkapávače. Natálie si sedla ke stolu a pozorovala ji. Byla ráda, že má alespoň uklizeno.

„A kam vůbec jel? Něco pracovního?“

„Ne. Musel na jednu z těch svých surfařských expedic, ani nevím kam tentokrát.“ Natálie si dala záležet, aby to nevyznělo hoře.

„Hm. Ten se má.“

„Jo jo, je to super. Určitě si to užívá.“

Pokud Linda postřehla v Natáliině hlase ironii, nedala to znát.

„A neříkal, kdy se bude vracet? Mají mi ji přivést už zítra.“

Natálii chvíli trvalo, než pochopila, o čem Linda mluví.

„Neříkal. Naposledy jsme spolu mluvili v pátek. Slíbil, že v sobotu zavolá a upřesní to. A to neudělal. Ale zítra jde do práce, takže se dnes vrátit musí, i kdyby nechtěl.“

„Ach jo, a tys to tu tak našlechtila, vid’?“

Natálie na ni udiveně pohlédla.

„V lednici jsem viděla víno a krásně tady tu voní. Neboj. Až přijde, dlouho se nezdržím. Nechám vás o samotě, nebudu vám kazit večer.“ Linda se uvelebila naproti Natálii. „Jen mě ještě musí zbavit té pračky.“

Ta ženská si ze mě snad dělá legraci, pomyslela si Natálie. Opatrně usrkla čaj.

„Víš, myslím, že Jim dělá chybu, když takhle trajdá po těch svých expedicích, místo aby se věnoval tobě. Je to pitomec.“

Poprvé od jejího příchodu se Natálie na Lindu upřímně usmála.

„Děkuju, Lindo,“ řekla. Občas se před nimi na minutu dvě otevřel alternativní vesmír, v němž spolu obě ženy báječně vycházely. Přemýšlela, jestli alternativní vesmír někdy nahradí ten skutečný. Snad. Jednou.

„Ale sám nejel, že ne?“ zeptala se Linda náhle. „Nelíbí se mi, když jezdí sám. Je s Davem?“

„Ne, Dave nemohl –“ Natálie se zarazila. „A víš, že vlastně nevím? Možná Dave nakonec jel.“ Přemýšlela, proč to řekla. Cítila, jak jí hoří tváře, a začala usilovně foukat do kouřícího hrnku, až se na hladině začaly čeřit vlnky.

Linda na ni zkoumavě pohlédla, pak se jí tvář trochu rozjasnila. „Aha, tak to je v pořádku. Když je s ním Dave, drží se náš Jim zpátky. Dave má rozum, dá na něj pozor.“

Natálie přikývla, ale oči klopila dál, na Jimovu matku ani nepohlédla.

5

Náš kemp stál přímo u pláže, asi kilometr a půl od vesnice. Byly v něm tři řady obytných karavanů, plocha na stanování a ještě jedna pro pojízdné karavany návštěvníků. Po straně jsme měli dvě umývárny se sprchami, které moc nefungovaly, a přístěnek s řadou plechových dřezů, kde si lidi mohli vyprat prádlo. Tráva byla posetá krtinci.

U kempu stál ještě domek. V největší místnosti dole v přízemí byl obchod a zároveň recepce kempu, ve zbytku domu pak normální byt, kde jsme s mámou bydleli. Okna měl dům malá a zdi masivní, což ovšem nezabránilo tomu, aby za ta léta nábytek a koberce nasákly vlhkem. Z oken v patře byl vidět oceán, ale ne pláž, tu zakrýval kamenný násep chránící tábořiště během přílivu před zatopením. Ve srovnání s Austrálií ale stejně nebylo o co stát. Teplé blankytné vody a bílý písek, na které jsem byl zvyklý z domova, vystřídalo kamenité pobřeží, poseté záhony špinavého písku, a břidlicově šedé moře.

Máma se o tom kempu dozvěděla z článku v jednom časopise, který kdosi zapomněl v letadle. Byl to takový ten lifestylový článek o nenadálých rozhodnutích, jež vám zaručeně změní život. Znáte to, vyražte do deštného pralesa počítat opice, postavte ekofarmu v Mexiku a tak podobně. Ani nevím, proč si vybrala

zrovna tenhle kemp, byl jsem ještě příliš malý, než abych to s ní mohl probírat, a později už k tomu nebyl důvod. Ale je to zvláštní pocit, když si představím, že ze mě mohl být odborník na opice. Nebo mexický drogový král. Místo toho jsem skončil ve Walesu v blbým dešti.

Kemp se prodával za plného provozu, což znamenalo, že od chvíle, kdy jsme se přistěhovali, v něm byli hosti. Máma si myslela, že by mě mohlo bavit prodávat v obchodě, jezdit po areálu na traktoru a sekat trávu, a za jiných okolností by i bavilo, jenže mi bylo dvanáct, výbuch mi právě roztrhal tátu a v příštích týdnech jsem přišel o úplně všechny kamarády. Takže ne, nebavilo. Ani trochu.

Z prvního měsíce si toho moc nepamatuju a upřímně, ani o to nestojím. Samozřejmě jsem věděl, že je to celé šílenost, ale zároveň jsem cítil, že je to i moje chyba. Nějak jsem to zvorál a tohle byl můj trest. Neustále jsem brečel, alespoň během dne, ale ne kvůli tátovi. Brečel jsem nad sebou a nad tím, kde jsem skončil. Po nocích zase plakala máma. Zabořila tvář do polštáře, abych ji neslyšel, ale vzlykala tak nahlas, že to nepomáhalo.

Den, kdy táta umřel, byl posledním dnem mé školní docházky v Austrálii. A o pár týdnů později už jsem nastupoval do nové školy ve Walesu. Byl mezi nimi obrovský rozdíl. V mé staré škole bylo víc dětí, než kolik měla celá naše vesnice obyvatel, moje nová škola neměla ani sto žáků. Byl jsem nejspíš první dítě, které se k nim odněkud přistěhovalo. Rozhodně jsem byl první Australan.

Začátky v nové škole si pamatuju velmi dobře. Bylo to, jako bych se ocitl na jiné planetě. Sice tam aspoň mluvili anglicky, a ne tou chrchlavou hrdelní velštinou, kterou na sebe pošťkávali

strejcové ze vsi, když stáli ve frontě před poštou, ale se mnou se nikdo nebavil. Asi i proto, že jsem každé ráno nasadil přísný pohled, abych odradil každého, kdo by to chtěl zkoušet. V naší třídě bylo dvanáct žáků. Z pohledu učitele se s takovým počtem muselo pracovat skvěle. Šest lavic, v každé dva žáci. „Vyber si souseda,“ říkali zprvu učitelé. A pak už jen: „Tak dnes pracuj sám, Jesse.“

Každý den přšelo. Každý den mě tam všechno štválo a každý den to bylo o trochu horší. Ale nikomu jsem to neříkal. Po vyučování jsem se vracel do kempu a hlásil mámě, že je všechno v pohodě, pak jsem šel brzo spát, abych si trochu pobřečel, a zatímco jsem se pokoušel usnout, ve vedlejší ložnici plakala ona. Jediné, co mě v těch prvních dnech drželo nad vodou, byla naděje, že tomu musím dát čas. Že se máma nakonec vzpamatuje, vrátíme se do Austrálie a všechno bude jako dřív.

Ale máma nás zpátky neodvezla. Podle ní už návrat nebyl možný. Myslela si, že lidi nikdy nezapomenou, co se stalo tátovi, a hlavně jak se to stalo. Navíc měla dojem, že ji budou mít doma všichni za zbabělce, protože utekla, a zároveň za lůzra, protože se vrací. Takže neměla na výběr, musela za svým domovem chtít nechtě spálit všechny mosty. A taky si myslím, že ji nějak uklidňovala ta spousta práce v kempu.

Naše chatky měly stálou klientelu a louka byla pořád plná nových stanů a karavanů výletníků. Neustával ale ani příval stížností, protože kemp už měl svá nejlepší léta za sebou. Takže máma navlékala a shazovala overaly a běhala po kempu, aby opravila tu odpad, tu elektrický rozvod nebo doplnila zboží do polic našeho obchodu. Ukládala potraviny značek, o nichž jsem předtím nikdy neslyšel, ale předem věděl, že je nebudu mít rád.

Byli jsme ve Walesu asi šest týdnů, když mi konečně došlo, že už se nevrátíme. Byla sobota a já měl ten den narozeniny. Bylo mi třináct. Doma v Austrálii jsem měl naplánovanou narozeninovou beach párty. Protože jsme ale byli v jiném časovém pásmu, když jsem se probudil, v Austrálii už bylo po narozeninách. Tolik jsem se těšil, že jsem na tu oslavu sezval spoustu kamarádů, myslím ještě před tátovou smrtí. Jelikož párty měla být na pláži, měl jsem povoleno pozvat tolik dětí, kolik budu chtít. Táta pro nás měl grilovat a my měli hrát australský fotbal a taky vím, že pro mě jako překvapení objednal vozítka blow-karts, což jsou taková ta pojízdná prkna s plachtou, na kterých se dá za odlivu jezdit po tvrdém písku. Ta ale byla připravená jen pro případ, že nebudeme moct surfovat. S kámoši jsme si malovali, jak strávíme celý den na surfech, pak si naplníme břicha klobásami a burgry politými litry kečupu a budeme až do noci koukat na filmy o surfování. Měly to být dokonalé narozky. Přemýšlel jsem, jestli někoho napadlo ty pozvánky zrušit. Jestli se někdo z mých kamarádů přece jen nešel podívat na pláž. Jaké byly ten den vlny. Jestli chlapík od blow-karts přijel s dodávkou plnou vozítek, poškrábal se na hlavě, pak si odplivl a odjel.

Doma v Austrálii byli skoro všichni kluci ze třídy surfaři, mě nevyjímaje. Městečko, kde jsme bydleli, bylo eldorádem surfařů. Stěny našich dětských pokojů jsme měli vyzdobené plakáty australských surfařských legend, scházeli jsme se u věže pobřežní hlídky a neustále se hádali, komu se konečně povede svézt se v barelu pod vlnou. Samozřejmě nikomu, byli jsme jenom ucha – tak říkali ostatní surfaři nám dětem. Však jsme za nimi pořád běhali, zvlášť když byl u nás jednou za rok světový pohár. To byla naše pláž plná profíků, my tam byli naložení od rána do večera,

a když borci odjeli jízdu, žebrali jsme u nich o autogramy. Někdy jsme jim dokonce směli nést prkno.

Takže mé narozeniny, mé vysněné třinácté narozeniny, začaly strašně. V noci přšlo tak hustě, že nám to vytopilo spodní řadu záchodů a jejich obsah se vylil na trávník. To by mi ani tak nevadilo, uklízet s mámou hovna bylo určitě lepší než dřepět ve škole. Když jsme skončili s úklidem a umyli se, vybídla mě máma, ať se jdu podívat do kůlny vedle domu. Řekla, že tam na mě čeká překvápko. Šla za mnou a dívala se. Hned jsem věděl, o co půjde. S prodávčem v surfařským obchodě táta neskutečně dlouho řešil, jak má být velké, jak prohnuté, a nakonec jedno echt pro mě vybrali, ale já měl stejně oči jen pro ten úžasný airbrush, celé prkno mělo nádherný duhový design, oranžová na ocase přecházela uprostřed ve žlutou a červenou až do fialové na špičce. A teď ho vidím, jak se leskne pod bublinkovou fólií. Moje nové prkno. Náš soused u nás doma – ten z druhé strany plotu – ho pro mámu zabalil a poslal ho za námi. Taky byl surfař, takže ho zabalil opravdu pečlivě. Dokonce vyřízl z polystyrénu několik hranolů a obložil jimi ploutve.

Když jsem prkno vybaloval, bulel jsem jak želva. Máma taky. Myslela si, že brečím radostí nebo úlevou nebo možná truchlím po tátovi nebo tak něco, ale mýlila se. Brečel jsem, protože jsem věděl, že už se domů nikdy nevrátím.

7

„Po mně nejede.“

Po těch slovech sebou Natálie trhla a duchem se vrátila zpět do vinárny. Když viděla, jak Alice mizí na toaletě a jak na ni Jim hledí, na chvíli propadla panice. Cítila, jak jí rudnou tváře. Okamžitě ji napadlo, že jí Jim něčím připomíná lišku. Pohledný. Ostře řezané rysy. A taky chytrý, jen se mu asi nedá věřit.

Napil se piva a opatrně položil sklenici přesně doprostřed tácku. Sklenice měla čtvercové dno a on jí otočil tak, aby byla pravým úhlem v rovině s rohem stolu. Usmál se a ukázal oslnivě bílé zuby.

„Co vlastně děláš, Natálie?“

Tak tuctová fráze ji překvapila. Možná nakonec nebude až tak zajímavý.

„Jsem psycholožka,“ odpověděla. Což byla skoro pravda, do státnic už jí zbývalo jen málo. Očekávala z jeho strany nějaký vtípek. Lidi se vždycky snažili být vtipní, když jim prozradila svůj obor.

„A proč?“

To ji taky překvapilo.

„Proč?“

„Jo, proč?“

„A proč se ptáš?“

Pokrčil rameny. „Zajímá mě to. Zajímají mě lidi. A zajímá mě psychologie. Proč jsi psycholožka?“

„Nevím... To je těžká otázka.“ Odmlčela se. Oči měl šedé, ale v duhovkách modré skvrnky odrážející světlo jako křemen v žule. Cítila, že jí znovu začínají hořet tváře.

„A proč *tebe* zajímá psychologie?“ zeptala se.

„Nevím,“ odpověděl pohotově. „To je těžká otázka.“

Usmála se. Jen trošku. Odolala pokušení kousnout se do spodního rtu.

„Šťěstí,“ pokračoval. „Připadá mi jako dobrý nápad zasvětit jeden vědní obor hledání štěstí.“

„Psycholog se nezajímá jen o štěstí. Studujeme všechny druhy chování. Jako třeba to, cos udělal před chvílí. To se moc často nevidí.“

Obočí se mu zvedlo směrem ke krátkému sestřihu nad čelem. Možná je voják. To by vysvětlovalo jeho přehnanou sebedůvěru. To gesto chápala, ale počkala, až se vyjádří.

„Před chvílí kde přesně?“

„Cestou k pultu. Zpražils ty dva opilce, když uráželi toho s knihou.“

„Zakopl jsem.“

„Nezakopl.“

„Ale jo. Je tu shrnutý koberec, tady, koukni.“ Naklonil se k ní a ukázal na zem. Nic tam nebylo. Dokonce tady ani neměli koberec. Nemohla si pomoci a přivoněla si. Ucítla teplou vůni mýdla.

Náhle ji něco napadlo.

„Slyšels někdy o Kitty Genovesové?“ zeptala se dřív, než sama věděla, kam míří.

Než odpověděl, zdálo se, že usilovně přemýšlí.

„Ne. Měl bych?“

„Asi ne. Zavraždili ji v roce 1960 v New Yorku. Omlouvám se, je to dost drsné. Měla jsem to zmínit.“

„Ne, to je v pohodě. Poslouchám tě. Povídej.“

Natálie si v duchu vynadala, ale uvědomila si, že teď už nemůže couvnout, aniž by vypadala hloupě. A něco jí říkalo, že před tímhle mužem hloupě vypadat nechce. Odmlčela se.

„Já jen, že její vražda byla názorný příklad jevu, kterému se říká efekt přihlížejícího. Přepadli ji přímo před jejím domem v rušné čtvrti. Volala o pomoc a slyšela ji spousta lidí, pár jich dokonce vidělo samotný útok. Ale nikdo nic neudělal. Umírala dlouhých třicet minut. Chlap, co ji pobodal, dokonce na chvíli někam odešel a pak se vrátil a napadl ji podruhé.“ Horkost, která se jí předtím rozlila po tvářích, trochu ustoupila.

„Když ho za několik dní chytili, ptali se ho, jak si mohl na tu ženu troufnout, když bylo kolem tolik svědků, a on prý, že by stejně nikdo nic neudělal, nikdo prý nikdy nic neudělá.“

Počkal, jestli příběh bude mít pokračování, a když viděl, že domluvila, řekl:

„Chápu. Každý si myslel, že jí pomůže někdo jiný, vid?“

„Ano.“

Neřekl nic, čekal, že to rozvede.

„A teď v baru to bylo totéž v bledě modrém. Každý si hleděl svého a čekal, že ty dva zpacifikuje někdo jiný. Jen tys něco udělal.“

Když domluvila, Jim se trochu odtáhl a teprve tehdy si Natálie uvědomila, jak blízko sebe měli tváře.

„To ale přece není to samé.“

„No skoro.“ Uvědomila si, že chce, aby se k ní znovu naklonil, a v duchu si za to vynadala. „Ale jak jsi věděl, že se do tebe nepustí? Mohli se s tebou začít prát. Byli dva proti jednomu.“

„Jo tak. To se nemusíš bát. Mám tu kamarády, ragbisty.“ Žertem ukázal kamsi ke stolu, u nějž seděli dva hubení mladíci. Spíš ještě kluci. Oba měli na nose brýle. Tentokrát to Natálii došlo o něco dřív.

„Nemá jeden z nich v kapse u košile plnicí pero? Nebo se mi to zdá?“

„Propisku. Píše třemi barvami. Jinak jsou to skvělí kickboxeři. Oba černý pásek. Schválně se oblékají jako intoši, aby mohli klamat tělem.“

Natálie se neubránila úsměvu.

„Takže... jak vidíš, pořád to bylo tři proti dvěma.“

„Fakt jsou to tví kámoši?“

„Ne. Nikdy předtím jsem je neviděl.“

Natálie zavrtěla hlavou a znovu pohlédla do těch zvláštních očí.

„Vážně. Jak jsi věděl, že se do tebe ti dva nedají? Opravdu mě to zajímá. Klidně tomu říkej profesionální zájem.“

Pronikavé oči ani nemrkly.

„Upřímně? Věděl jsem, že budou zticha. Tihle lidi nikdy nic neudělají.“